

អាស្រាពិប្បរាយ

ស្វែន-សេលការពារសេដ្ឋកែវ !!

Le Jouer d'échecs

ជាមួយ សុខុម-បុណ្ណិន * ផ្លូវទី១១ វិថីកា ២០០៥

សរណាក៍ដើមដើរជា ហុង-សេលជាស្ថិកជាត្រាងីលីសុក... ប្រទេសកម្ពុជា
ក៍ជាប្រជាជាតុក ចំណោកស្រួលសិបាតុគិជា «ស្វែនអុក» ហស់ហុង-សេល ។ ក្នុងប្រ
ការនេះហុង-សេលមិនភាពបណ្តាយឡើបរកឃុំបស់ខ្លួនសិ «ស្វែន»បានទៅ ។ លោ
កបី-ម៉ែបាតាសរសេរជាប្រើបានដើម្បីសាងសង់ថា ៖ «ស្វែនសិបាតុនៅតែតាំ
ប្រហុង-សេល ចំណោកបុរិស-សេលនៅតែតាំប្រស្វែនសិបាតុ»... បុណ្ណិនដឹងមិនព្រ
មធ្លើពីផ្លូវនេះទេ ។ ទីប៉ែតែតុឡ្យនេះ ទីប៉ែយឱ្យដឹងមិនយើងឡាយីស្វែនសិបាតុសំពីកាត់
សេលជីបាតាញបើយិនិងបុរិស-សេល មានចោហ្មាយតែម្មួយ ៖ តីមហាប្រទេសចិន ។
ម្មោះបើយិនិងពីរមិនភាពបេកបាត់ត្រា ដើម្បីពិត៌ប្រាកដជាតានទេ ៖ វិវាទជំម្មោះ
វានៅស្វែនសិបាតុ (អ្នកលាក់ដីព្រៃយុទ្ធសាស្ត្រ) បើយិនិងបុរិស-សេល (សាយ៉ែងយុទ្ធសាស្ត្រ) អំពីប៉ែ-
ម្មាប់ដឹង តីត្រាតែងជាការសំដើងពេញនិយោគបស់បុរិស-សេល ដើម្បីទាក់កណ្ឌកម្មកបំ
ពីស្វែន ទាំងមានក្រុមិនិងមានក្នុង ទៅសណ្ឌូនដ្ឋានខ្លាក់ទីកន្លែង ។ តែចំពោះ
បុគ្គលសិបាតុនូវពីរ ៖ ហុង-សេលនៅតែលើកតម្លៃប្រចាំឆ្នាំជាបុណ្យ ។ ម៉ោង
រហូត !

ត្រាតែងបុរិស-សេលយកចំរៀង ឬអិវាជសម្រេចឱ្យមាស សុធន-សិវាមុតយក
មកចាត់ជ្រើយអំពី «ស្វែនសិបាតុលក់ដីព្រៃយុទ្ធសាស្ត្រ», ក៍ស្រាប់តែអ្នកបំពីស្វែនទាំ-
ងអម្ចាលមាណា ទាំងមានក្រុមិនិងមានក្នុង ត្រាយទៅសព្វបង្កើយប្រពណ៍ ។

ទី១- អ្នកចូលចេញពីខាងក្រៅ ៖

សម-រដ្ឋីប្រាប់តែប្រពណ៍ទៅជា«សម-សារ» ។ លោកបុរិស-ប៊ែនិនសែ
ប្រាប់តែប្រពណ៍ទៅជា«ម្មោន» ។ សិបុរិតិ-មច្ចិកា ប្រពណ៍ទៅជាស្ថិកម្មាងីមិន
តីម្មូនិចត្រា ពោលគីក្រុមទៅតាតាំងអស់ បានប្រកាសឡាយីស្វែនសិបាតុ ។

ចំណោកក្រុមសាងសារណានិ ដើលកំណុងតែបំពីស្វែនសិបាតុកិតាលហុង-
សេលសព្វថ្ងៃ កំពុងតែកំយ៉ាងៗសាច់ ពីព្រោះក្រុមគេកំពុងតែប្រពណ៍ទៅជា«ជំក្រ
តែស្វែន» មានជាអាតិ លោកលូ-ឡាយសេង, ប៉ុក-ម៉ឺន, កុល-ដែង, ហេង-វង្វី

នសាត, ឃី-តាំងិលិច, ហូយ-កន្លុលវេរ ។ ធនកដឹកចាំងឈោះបានភាយទៅជា «ចំណាប់ខ្លួន» ជាពួកគ្រឹងប៉ុច ជាពួកកំពុងបំពើជាប់ថ្វូរបស់ហូន-សែន... ពោលគឺជាពួកខ្លួនបស់អាយីនិងយុទ្ធសាស្ត្រ (គឺជាពួកមានកំណើតយុទ្ធសាស្ត្រ) ។ មិនគឺហូន-សែនទេប៉ុចដើម្បីបានបានពោលប៉ុចបានពោលបាន ៖ «ត្រូវខ្លួនដើម្បីជិញាយការសារអ៊ូស !»... ១ តើពួកកំពុងចេះអ៊ូសមាននរណាក្រោមពួកខាងលើៗ៖ ១

ទី២- អកញ្ចីកស្របនៅពីខាងកង់កង់បក្សបជ្ជាដន ៩០

ຕາມຕິດບັນ-ເສັດສີລືຜົນລະບົງໄສ່ງໝັກ ຕຸກ ເກມ ທີ່ ບັນຍາກົດໃຫຍ້ປະກອບ
ເຜົາຍພັດທະນາຕີແຜ່ນ ໃຜລະເສັດຕີຂາຍເກົ່າເຄະະເຕີ, ກົດບັນຍາກົດ-ເສັດຕີ່ພາກຄາ
ຜູ້ຍຸດຊາຍພັດທະນາ ສຳເນົາກະບະເຖິງ ບັນຍາຍົບຍິດກົງກົດ «ຜູ້ແຜ່ນ» ເກມ
ປະກົດຜົນ» ຍັງ ກົດບັນຍາກົດຕົກສົງເຕັມຕົກສົງເຈັດວິຕຸ ສູ່ມະວິດຕັກເພື່ອກົດສຳເນົາສົ່ງເປົ້າ
ສ່ວນພາບກົດ «ປະກົດຜົນ» ກົດບັນຍາກົດ-ເສັດສີລືເກົ່າເຄີ່ງຕົ້ນຕົກຕົກເຕີ ໃຜລະເສັດ
ຮັສຍຸກເຫຼືອຕາຕີສົ່ງກົດເຫັນເຂົ້າຂຶ້ນ ຍັງ

នៅថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៥ លោកហិរិន -សេដ្ឋកាលនៃថ្វូនប៊ូលីស្សីអូរីនី ជាតិ (Source: BBC Monitoring of Television Kampuchea, October 17, 2005) នឹង
ពាក្យមេចប្រកាស់ថាលើក្រុមមេដីការណ៍ប្រជាធិបតេយ្យ ដើម្បីបានសេចក្តីជាអាមិះ-
ធ្លេះថា : «...ខ្ញុំបានអត់ត្រាំងឱ្យរោគណាស់មកបើយ ។ ខ្ញុំមិនអាចអត់ត្រាំងបើស
ពីនេះបានឡើតែទេ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក់ដើយ ខ្ញុំអត់ត្រាំងបានតែត្រីមកព្រមដើម្បីបង់បញ្ជាផ្ទៃ
ប័ណ្ណក្រាសពេជ្រិញណ៍៖ ។ ហើយខ្ញុំមិនគោរពច្បាប់ កើតិចតែតែក្នុងដីខ្ញុំស្រាប់ ត្រាងនៃ-
ណាក់អាចប្រជាំងីមខ្ញុំបានទេ ។ ប្រសិនបើកែ-តិចយ៉ាង (អតិថជញ្ជាការកង់ទៅ)
មិនធ្វើតាម... ខ្ញុំនឹងប្រគល់ច្បាប់-តិច (មេទេណ្ឌាក់ដិតស្ថិតិថ្នាមួយនឹងហិរិន-សេដ្ឋ
ធ្វើជាលូស (កែកនេះ សំដីនេះ គឺការគំរាមកំហែងមាប់ចិត្ត-សិុម ។ តែគឺជាការរាយ
ផ្លូវរាងហុក-ឡើងខិត្តដើរ ពីព្រោះកាលពីថ្ងៃទី១ ហិរិន-សេដ្ឋកាលបញ្ចប់ហុក-
ឡើងខិត្តចិត្ត-សិុម កើប់តែហុក-ឡើងខិត្តដើរត្រូវតែជា-សិុមទៅប្រទេស
ថ្ងៃ ១

នៅក្នុងទូទៅស្ថាបនីជិត ហើយ-សែនបានបន្ទាល់សេចក្តីដឹងថ្ងៃទៅថ្ងៃម៉ោង ក្នុងពេល
ពេក-គិតម្យាលព្រៃត្រីតាមបញ្ហា... បើពេលបានបន្ទាល់សេចក្តីដឹងថ្ងៃទៅថ្ងៃម៉ោង
តាត់ដែលបានបន្ទាល់សេចក្តីដឹងថ្ងៃទៅថ្ងៃម៉ោង ក្នុងពេលបានបន្ទាល់សេចក្តីដឹង
ថ្ងៃទៅថ្ងៃម៉ោង ក្នុងពេលបានបន្ទាល់សេចក្តីដឹងថ្ងៃទៅថ្ងៃម៉ោង ក្នុងពេលបានបន្ទាល់សេចក្តីដឹង
ថ្ងៃទៅថ្ងៃម៉ោង ក្នុងពេលបានបន្ទាល់សេចក្តីដឹងថ្ងៃទៅថ្ងៃម៉ោង ក្នុងពេលបានបន្ទាល់សេចក្តីដឹង

កាលនោះ ១ ហេតុវិ ? ហើន-សែលចង់ដឹងថា តើការអំពានវរបស់អ្នកងាយ មាន មគ្គសូស្សីយកមិត្តទុកជាក់ស្តាប់បុច្ចោ ? ហើយមគ្គសូស្សីដើរតបតចំពោះការអំពានវរបស់អ្នកងាយ មានពេតេដាក់លើកកំពើនឹងបានច្បាស់ឡើងត្រូវបាន-សែល នោះអ្នកងាយត្រូវ ស្តាប់ ១ ខ្ញុំចង់ប្រាប់អ្នកងាយធ្វើហើយអំពីពីរីនីនេះ ១ ខ្ញុំចិត្តបានដឹងអ្នកងាយពីពីរីនីនេះ ពីព្រោះបាន-សែលចង់យើងក្នុងពីតប្រាកជារបស់អ្នកងាយ ១ ពីខ្លួនវាបានលោក ដីដីឡើងហើយ លោកប្រាការស្តីតែនោះ ១ (កកណ៍ ៩ «លោកប្រាការស្តីតែនោះ» គឺ ប្រាការតែគណបាហក្សា «ប្រជាធិថន៍» គីជាតិ-សុធម៌ ១ គីជាតិ-សុធម៌នេះហើយ ដែលមានលក្ខណៈ ភាពបញ្ហាក្នុងព័ត៌មានប្រចាំឆ្នាំ ពីព្រោះពេលនោះគាត់មានបានជាប្រមុខដើម្បីទី ១

«ខ្ញុំមិនបានព្យាយាយថាគ្រោះលោកទេ (ហើយ-សែនបត្រ), កីឡា ត្រួសូមកំប្រើភាសានេះ ម្មង់ឡ៾ងទៅ ។ ប្រើភាសាដែលកប់កង់ទៅច្បាស់បន្ថែមដឹងប្រសាំងនិងដ្ឋាកិតាល មិន ត្រូវការស្វែងកាត់មានរយៈគុណភាពទេ, អ្នកឯងជីនិងត្រូវចាប់ខ្លួន ដើម្បីលើសិទ្ធិ តែម្មង់ ។ យើងដឹងត្រូវចាប់ខ្លួនអ្នកកុងងីសិន រួចសិរិមានការដំដែកដឹកកំពុកជាប្រកាយ នៅគុណភាព ។ រឿងនេះជាទីក្រិតធម្មផែករធ្វើដូចបារ មិនមែនត្រាំតែជាការ ពាណិជ្ជកម្ម តែប៉ុណ្ណោះទេ ។ តីជាទីក្រិតធម្មផែកបញ្ហាច្បាស់នូវប្រការ ។ អ្នកឯង ដឹងត្រូវចាប់ខ្លួននៅថ្ងៃនេះអ្នកឯងតែម្មង់ ។ ត្រូវជិញាយរឿងនេះច្បាស់បានចុះហើយ ។

ពាក្យមេទប្រកាណ់របស់ហើន-សែន តីជាបាសាបស់មួនសុវណ្ណៃ៖... ឈ្មោះតាម
ផ្លូវចិត្តអារុជដែង ឈ្មោះតាមផ្លូវចិត្តប៉ែចមឡើត ។ ពីព្រោះតាំងពីត្វាតំនៃពេលមក មានការ
យុបយិតធ្វើដើម្បីប្រហារ ប្រសាំងនឹងអិនិច្ចមានឯ (ផ្លូវព្រលូប្រឆាំងកិច្ចាបាល ដើម្បីថ្មីយោង
ធមាពគ្រប់ប្រភេទទេស្ថិច) ... ប៉ុណ្ណោះប្រការនេះ ហើន-សែនបានកំហាត់មានសេ-
ត្រូវ ត្រានសេសាល់ម្នាក់ ។ ចំពោះ «ខ្ញុំមិនយុទ្ធម៌» ហង្ហីប៉ុណ្ណោះកិច្ចិក «បក្សប្រជាធិបតេយ្យ»... ហើន-
សែនបានចង្វានឱ្យលមិនសុវណ្ណៃនោះ («មានតែដឹងការកំណើនដើម្បីហើន-សែន តីតាត់
ឯងជាស្អារ»)... ជនទាំងនេះគឺ ជាសិធម៌ ហេង-សិរិទិ គេ-តិមយោន ស-ឈីង,
ហុក-ទ្វីងីឃី... ។ ចំពោះជនទាំងនេះ ហើន-សែនបានយកចិត្តអារុជ ត្វាតំត្រូវដឹងគុម្ភសិី
កព្រៃងករូចស្របទិបីយ... បើពួកគេចិត្តនឹង និងច្បាស់ជាស្អាប បើពួកគេចេតិ
ប្រព្រឹងប៉ុចំហេះ កីតិចំនៅប៉ែត្រូវបានឯក ។ នៅជាទំនើករបស់ជាសិធម៌ មានក្រីក-
ចិត្តនេះ... នៅជាទំនើករបស់គេ-តិមយោន មានសិរិ-កុសល ! ត្វាតំប្រការហុក-ទ្វី
ងីឃី មានឧត្តមសេសិយក្នុងបក្សប្រជាធិបតេយ្យ ។ បន្ទាន់របស់សិធម៌-សុខិ ដីល
បានរៀបចំលម្អិត ហើយខ្លួនពីរកិច្ចាក់សិីនៅទ្វីងីឃីបិច បានពេលប្រាប់ខ្ញុំថា ៖ «
ហុក-ទ្វីងីឃីមានតែល្អូរដាមបុរីលិសបុរីណោះ... បើពួកគេសំណានចតិត្យនៃរបស់ក្រសួង
បុរីស្អាក់ទៅក្នុងកណ្តាបាប ដើម្បីក្រុមចេងក្រុមចេងខ្លួនក្រហមរបស់ហើន-សែនទាំងនេះ» ។

អតិថជ្រាសាជិបិចិន ម៉ៅ-សេខីដាលសម្បងថា ៖ «សង្គមគឺជាលេយោបាយក្នុង... ម៉ៅណែកលេយោបាយ គឺជាសង្គមក្រោជាក់» (*La politique est une guerre non violente... La guerre, c'est une politique sanglante*) ។ គួរសេដ្ឋកិចិលថា នៅលើកកម្ពុជាសម្បងថ្មីថ្មី បុកខ្លួនរក្សាបាយបានលួចទំនិញ ឬងិលូប៖ ទំនិញ «សង្គមក្រោជាក់»... ម៉ៅណាកម្មនវិញ្ញាបាលត្រូវបានព្យាយាយត្រូវបានបង្ហាញ ឬងិលូបប្រកដ្ឋី ។ ដូចម្ដេច យើងត្រូវមិនបាន ហើយ-សេនមានក្រឡាបានខ្លួនរក្សាបាយ (ចិន) ហើយកើតសុចសិលាលុយនិញ្ញាទេ ដើលមានក្រឡាបាន«យុទ្ធសាស្ត្រ» ។ ហើយឱ្យមិនបានក្រឡាបេបដូចណ៍មិនបានយិញ្ញាទេ គិតមកពីយើងមានតែក្នុក តែជាក្នុកតែប្រសិន ! ។

យោងតាមសុភាសិចិន ៖ «អ្នកបួនេះធ្វើសេច្ច... អ្នកថាថ្វែងធ្វើថារា» ។ នៅត្រូវប៉ុណ្ណោះ អ្នកថាថ្វែងធ្វើគោរពក្នុងបាល ត្រូវបាត់បង់កិត្តិយស ដីឡិច្ឆេទសំបែង ត្រូវវិសាលខ្លួន... ចំណោកធ្វើថាថ្វែងធ្វើការមួយតំណែងនៅទីនេះ ដីឡិច្ឆេទទេជាបាន «ចំណាប់ខ្លាំង» ។

